

kartuleid 4.6 ha (8.4 ha), linu ja kanepit 4.1 ha (6.6 ha), tatraid 0.7 ha (0.5 ha), loomatoidu-juurikaid 0.4 ha (1.2 ha), põlluheina 17.7 ha (37.4 ha). Keskmise põllusaak ha:lt vt. lhk. 16. **Koduloomi** (1920. a., sulgudes 1916. a.): hobuseid 2064 (2729), neist üle 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> aasta 1705 (2264), veiseid 5444 (7296), neist lehma üle 2 aasta 3106 (4461), lambaid 6726 (7671), sigu 5528 (6559), kanu 4106, parte 367, hanesid 570. 100 inimese kohta tuleb hobuseid 23 (30), neist üle 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> aasta 19 (25), veiseid 60 (81), neist lehma üle 2 a. 34 (49), lambaid 74 (85), sigu 61 (73), kanu 45, parte 4, hanesid 6. **Tõukarja** on: angeleid — Maarjamõisas 8 looma, Meeri vallas Metsaküla tl 1 loom, friise — Ilmatsalu mõisas 83 looma, Tähtvere mõisas 40 looma. **Mesipuid** 246. **Auru-rehepeksumasinaid** 34. **Vabrikuid** 2 (Luke mõisas piiritusvabrik, rendil Luke kartuliühisusel, Ropka vallas Tartu linna aurujõuline turbatööstus). **Jahuveskeid** 34, neist aurujõulisi 3 (Võngrimardi, Ülesoo ja Tähtvere), veejõulisi 13 (Kensi, Viinamärdi, Voika, Tõravere, Mosina, Peedu, Vastse-Nõo, Tigase, Nuti, Illi, Lauri, Oina, Tüki), tuulejõulisi 18 (Kõgli, Luke, Külitse, Soo, Uulitse, Lepiku, Lokatsi, Soinaste, Ropka, Tiirike, Soone, Lipardi, Lutu, Ilmatsalu, Joosepi, Tähtvere, Tani, Ilbu). **Sae- ja jahuveskeid** 3 (veejõulised, Ropkas, Tõraveres ja Mosinal). **Veejõulisi villakraasimis-, ketramis-, riidevärvimis-, vanutamis- ja pressimistööstusi ning jahuveskeid** 1 (Peedul), **riidevärvimistööstusi** 2 (Pangodis, Elvas). **Piimatalitusi** 3. **Telliskivitehaseid** 1 (Ilmatsalu o.-ü.). **Iseseisvaid käsitöölisi** 85. **Kauplusi** 9, peale selle einelaud (Tõraveres), ja apteek (Nõos). **Laadapäevi aastas** 2: Vastse-Nõo mõisas 30. apr. ja 6. sept. **Rahvakoole** 15 (1922./3. a.): Aru 4-kl. algk., 2 õpet., 101 õpil.; Luke 4-kl. algk., 2 õpet., 57 õpil.; Aiamaa 2-kl. algk., 1 õpet., 16 õpil.; Tõravere 4-kl. algk., 2 õpet., 44 õpil.; Vana-Nõo 2-kl. algk., 1 õpet., 38 õpil.; Vastse-Nõo 3-kl. algk., 1 õpet., 42 õpil.; Nõo 3-kl. kõrgem algk., 3 õpet., 94 õpil.; Lagoja 2-kl. algk., 1 õpet., 31 õpil.; Tamsa 3-kl. algk., 1 õpet., 23 õpil.; Kääni 2-kl. algk., 1 õpet., 26 õpil.; Külitse 4-kl. algk., 2 õpet., 65 õpil.; Soinaste 4-kl. algk., 2 õpet., 73 õpil.; Ilmatsalu 2-kl. algk., 1 õpet., 32 õpil.; Rahingi 2-kl. algk., 1 õpet., 42 õpil.; Tõrvandi 3-kl. algk., 1 õpet., 32 õpil. **Seltse ja ühisusi** 27: haridusseltse 1 (Pangodi); laulu- ja mänguseltse 1 (Tähtvere); rahvaraamatukogu-seltse 2 (Tõrvandi; Pangodi as. 1919); usulisi seltse 1 (Kolga Evangeeliumivendade-selts); tulekahju puhul vastastiku abiandmise seltse 4 (Meeri, Pangodi, Tähtvere, Luke 1903, liikm. 38); E. Sotsiaaldem. partei 1 (Tähtvere); põllumeeste kogusid 4 (Tähtvere; Luke as. 1920, liikmeid 24; Pangodi; Meeri); põllutöölise ühisusi 1 (Tähtvere as. 1921); töölise ühisusi 1 (Luke as. 1921, liikmeid 7); õpetajate ühisusi 1 (Nõo); jahiseltse 1 (Nõo as. 1923); masinatarvitajate ühisusi 4 (Meeri; Luke as. 1912, liikmeid 21, varandust 2 auru-rehepeksumasinat; Pangodi; Aiamaa); piimatalituse ja kontroll-ühisusi 2 (Nõo; Tähtvere); turbaühisusi 1 (Keeri); kartuliühisusi 1 (Luke as. 1912, liikmeid 12); põllumeesteseltse 1 (Aru). **Arste** 1 (Elva alevis); hambaarste 1 (Elvas); ämmaemandaid 2 (Elvas); looma-arste 2 (Elvas). **Apteek** 2 (Nõos ja Elvas). **Vaestemaju** 5 (Aru, Luke, Meeri, Ropka ja Tähtvere vallas). **Postkontoreid** 2 (Nõos 5. ja Elvas 3. järgu), telefoni-